

Lisabonská smlouva a posvátný vyšší svět

Bylo vždy jedním ze symptomů totalitních režimů, vědělo-li se předem, jak určitý soud, který požíval majestátu soudu ústavního či nejvyššího, rozhodne a nikdo nepochyboval o tom, že se tak v ústavním státě nemůže stát.

I když veřejnosti a médií hýbe kauza aféry na plzeňské právnické fakultě více než spor o Lisabonskou smlouvu, jejíž soulad s ústavním pořádkem České republiky projednává právě v době, kdy píší tyto řádky, Ústavní soud, rád bych se v tomto úvodu věnoval právě tématu Lisabonské smlouvy. K uvedenému tématu toho již bylo napsáno tolik, že netřeba vše opakovat. Do hlavy se však vrací nutková myšlenka, jež vůbec není úvahy právní a nemá ani žádné právně-filozofické konotace, ale je až příliš přízemně psychologická.

Všichni víme, že Lisabonskou smlouvou přenášíme na Evropskou unii pořádnou porci kompetencí, které do nyní patřily českým orgánům státní moci. Všichni víme, že evropští úředníci mají za cíl vytvořit pod vedením Německa a Francie profederalistický stát, v němž se postupně „během času“ změní hlasovací quora z jednosmyslných na většinová, až rozhodovací pravomoc přejde ve své podstatě na velké evropské země. Všichni víme, že Německo a Francie vyvíjejí na českého prezidenta tlak, který nemá v zahraniční politice od dob druhé světové války obdoby. Všichni rovněž víme, že česká média, na čele s veřejnoprávní televizí a mladými „svazáckými“ politology, chce „hurá krokem“ vstoupit do „moderní vyspělé EU“ bez jakýchkoliv ohledů na něco, čemu se dříve říkalo české národní zájmy a co je dnes nazýváno primitivním nacionalismem či rozdmýcháváním falešných nálad.

To, kde se bere ta obrovská míra eurokonformity českých (zejména tištěných) médií, je zřejmé z toho, jaký za nimi stojí nadnárodní kapitál. To, kde se bere obrovská míra eurokonformity českých intelektuálů, má svůj původ v tajných snech o elitářské společnosti a společenském uplatnění se na základě protekčních rodinně-klanových vazeb, bez jakýchkoliv aspirací na nezbytnost vytvoření základních a jen málo proměnných transparentních a tržních pravidel lidského chování. Kde se však bere obrovská míra eurokonformity soudců českého ústavního soudu, je mi záhadou snad ještě větší, než kde se v nich bere z právního pohledu a s ohledem na důležitost předmětu věci, o níž rozhodují, těžko pochopitelná a předsedou Ústavního soudu ani neskrývaná vůle, senátorský návrh „so wie so“ zamítnout.

Sleduji jednání Ústavního soudu a z tváří jeho soudců je vidět, že už chtějí „mít všechno co nejrychleji za sebou“ a protiargumentace je v podstatě zdržuje. Nabývám z toho dojmu, který snad pozornější pozorovatel dávno ví, že rozhodnutí Ústavního soudu je již dávno napsané a jeho dnešní jednání je jen divadlem.

Rozhodnutí Ústavního soudu bude mít pro tuto zemi v nejbližší budoucnosti, jí ještě budeme svědkem, jistě větší důsledky, než má pro právní svět aféra na plzeňské právnické fakultě. Ostatně o tom, co se v českém právnickém (akademickém i neakademickém) prostředí děje a „jak to probíhá“, totiž každý praktikující právník své už ví. O tom, jakým „smutným“ způsobem bude probíhat jednání Ústavního soudu, kdy odpůrci Lisabonské smlouvy jsou v jednacím sále psychologicky téměř „fyzicky nežádoucí“, měl ještě právo mít oprávněně iluze. Pojdme se proto alespoň trošičku uklidnit nějakou právní „klasikou“, kterou nové vydání našeho časopisu přináší. Myslím, že článek docenta Slámy o rakouském právním řádu takovou reflexi nabízí, a myslím, že se obecně filozoficky dotýká i toho, co bylo řečeno shora.

Společně s ním lze proto volně parafrázovat, že autority „mají stále mystickou, ba téměř božskou roli. (...) jsou „posvátným, vyšším světem, čímsi jako nebesy, jež se nepozorovaně sne-sla na zemi, aby spasila hříšníky. Nejvyšším úředníkem byl a je stále Bůh“. Přejme si, aby naše osudy nebyly ani v rukou Boha, ať již má mít ad hoc v různých situacích jakoukoliv podobu.

JUDr. Luděk Lisse, Ph.D. LL. M.

